

Persoonlijk verslag van het debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus dd. 18-11-20

In het algemeen was de toon van het debat kritisch. De focus lag daarbij op de vermeende onduidelijkheid van de routekaart en de strategie ten aanzien van het afschalen. Daarnaast waren er veel vragen over de vaccinatiestrategie van het kabinet, het perspectief voor de Kerstperiode en daarna en werd de wijsheid van het gele reisadvies voor Curaçao in twijfel getrokken. Ditmaal waren er relatief weinig vragen over het maatregelenpakket. Natuurlijk kwamen wel de klassiekers over horeca, evenementen en vermeende disproportionaliteit van maatregelen aan bod.

Routekaart

De Minister-president begon zijn eerste termijn door toe te zeggen dat het Kabinet een herijkte routekaart begin december naar de kamer zal sturen. Daarbij kondigde hij een verzaamd niveau 1 en niveau 2 aan. Ook zei hij toe de '2 weken booster' zichtbaar te maken in de routekaart. Over de 'afschalingsroutekaart' gaf de Minister-president aan dat het alleen mogelijk is terug te gaan naar 'vakje 1' door de maatregelen vol te houden. Daarbij meldde hij wel dat het wellicht mogelijk is om half december een tussenstap in de verlichting van maatregelen te maken ten behoeve van de Kerstperiode. Daarbij noemde hij herhaaldelijk de signaalwaarde van 10 IC opnames per dag, waarbij een dergelijke verlichting mogelijk zou zijn. Op de meermaals herhaalde vraag van Asscher of het kabinet de lessen van de tweede golf op papier wil zetten gaf de minister-president aan dat de geleerde lessen terug te vinden zullen zijn in de herijkte routekaart en dat hij hier geen aparte brief over zal zenden.

Dit debat over de routekaart werd onderbroken door een lange interruptie van Wilders (PVV), Marijnissen (SP) en Asscher (PvdA) over de sfeer in het kabinet, de gelekte uitspraken uit het kabinet over de Minister van VWS en de gevolgen hiervan op de snelheid en helderheid van de besluitvorming.

Perspectief (oa. Horeca en fieldlabs)

Een van de buzz-words tijdens het debat was 'perspectief'. Dat ging bij monde van Klaver (GL) over de testcapaciteit in januari ter voorkoming van de derde golf, bij monde van Wilders (PVV) over de reguliere zorg en bij monde van Heerma (CDA), Veldman (VVD) en van Haga (mede namens Fvd) over de horeca. De minister-president zei ten aanzien van het laatste onderwerp toe om in de volgende voortgangsbrief een update te geven over de fieldlabs bij evenementen en het mogelijk openen van restaurants. Wanneer de brief van de trojka over steunmaatregelen eerder komt dan de volgende voortgangsbrief zal het in die brief meegenomen moeten worden. Ten aanzien van de fieldlabs werd een motie (oordeel kamer – bijlage) ingediend door Veldman (VVD) mede namens Heerma (CDA), Diertens (D66), Seegers (CU), Klaver (GL) en Asscher (PvdA). Daarin werd gevraagd om: *“met scenario's, inclusief fieldlabs, te komen over hoe we op termijn screeningstesten voor mensen met en zonder klachten kunnen gebruiken om een optimale balans te bereiken tussen beschermen van de volksgezondheid en het openen van de samenleving”*. Een motie van Van Haga waarin gevraagd werd de horeca te openen met sneltesten werd ontraden.

Van der Staaij (SGP) vroeg naar aanleiding van de passage in het OMT-advies over thuiswerken de regering te bezien welke impact een dergelijke maatregel heeft op het welbevinden van mensen en nader te onderzoeken onder welke omstandigheden besmettingen in de werksituatie optreden en diende daar een motie (bijlage) over in. De minister-president liet die oordeel Kamer, maar clauseerde dit wel.

VWS onderwerpen

De MVWS begon zijn bijdrage met het beantwoorden van vele vragen over testen. Bij dit onderwerp ontstond er een lange discussie over de wenselijkheid van een testsamenleving en de principiële vraag in hoeverre men zeggenschap heeft over wat er met resten van testmateriaal gebeurt. De Kamer verzocht middels een motie (bijlage) om: *“te bezien of in overleg met één of twee gemeenten*

die dit willen waar mogelijk nog dit jaar een experiment op te zetten voor grootschalig testen, als voorbereiding op landelijk frequent grootschalig testen en positieve stimuleringsmaatregelen te treffen om de testbereid te maximaliseren”.

Veel partijen in de Kamer probeerde de minister-president en de MVWS vervolgens vooruitlopend op de kabinetsreactie een reactie te ontlokken over het medisch ethische vraagstuk ten aanzien van vaccinatie. Waarbij de MVWS opnieuw de uitspraak deed dat vaccinatie wat hem betreft direct noch indirect verplicht wordt. Het lid Wilders (PVV) diende een motie (bijlage) in waarin de Kamer verzocht wordt deze lijn te bevestigen. Het lid Seegers diende een motie (bijlage) in, mede namens bijna de gehele Kamer, waarin het kabinet gevraagd werd om adviseren door een gezaghebbend instituut over een ethisch afwegingen ten aanzien van vaccinatiestrategie. De uitspraak van de MVWS was in die zin opvallend dat Veldman (VVD) leek te insinueren dat zij wel degelijk wat zien in ‘indirecte verplichting’ door bijvoorbeeld organisatoren de mogelijkheid te geven een negatieve test als voorwaarde voor toegang te stellen. Daarnaast was er aandacht voor druk op de reguliere zorg en de zorgsalarissen.

Overige

Heerma (CDA) maakte een punt over de extra kwetsbaarheid voor ondermijnende criminaliteit bij sectoren die zwaar getroffen zijn door coronamaatregelen. Na een interruptiedebatje hierover zei de minister-president toe dat de MJenV een brief zal sturen waarin hij alle maatregelen die op dit terrein genomen worden op een rij zal zetten en deze indien nodig zal uitbreiden naar sportverenigingen. Heerma (CDA) diende daar vervolgens nog een motie (oordeel kamer - bijlage) over in, mede namens D66, VVD en CU, waarin verzocht werd om: *“een handreiking voor ondernemers en maatschappelijke organisaties op te stellen met informatie hoe criminele inmenging te herkennen en te zorgen voor een plek waar ondernemers en maatschappelijk organisaties (anoniem) terecht kunnen voor ondersteuning zodat zij zich tegen ondermijning kunnen wapenen”*. Ook werd verzocht om het rapport over ondermijning bij amateursportverenigingen nog voor het WGO sport aan de Tweede Kamer te sturen.

Tot slot was er een felle discussie binnen de Kamer, naar aanleiding van een motie van de VVD, over de mogelijkheid om het quorum in de Tweede Kamer digitaal te bereiken waar de coalitie, samen met een aantal partijen, tegenover Wilders (PVV), van der Staaij (SGP) en Asscher (PvdA) kwam te staan.